

DE PRIMO FRIGIDO

διὰ τὰς ἀπὸ τῶν ὑγρῶν ἀναθυμιάσεις· Ποσειδώνιος δὲ τῆς ψυχρότητος αἰτίαν εἰπὼν τὸ πρόσφατον εἶναι τὸν ἔλειον ἀέρα καὶ νοτερὸν οὐκ ἔλυσε τὸ πιθανόν, ἀλλὰ πιθανώτερον ἐποίησεν· οὐ γὰρ ἀν ἐφαίνετο τοῦ ἀέρος ὁ πρόσφατος ἀεὶ ψυχρότερος, εἰ μὴ τὸ ψυχρὸν ἐν τοῖς ὑγροῖς τὴν γένεσιν εἶχε. βέλτιον οὖν Ὄμηρος | εἰπὼν 952
(ε 469)

‘αὔρη δ’ ἐκ ποταμοῦ ψυχρὴ *〈πνέει〉* ἡῶθι πρό’,
τὴν πηγὴν τῆς ψυχρότητος ἔδειξεν. ἔτι τοίνυν ἡ μὲν
10 αἴσθησις πολλάκις ἡμᾶς ἐξαπατᾷ, δταν ἴματίων ἡ ἐρίων
ψυχρῶν θιγγάνωμεν, οἰομένους ὑγρῶν θιγγάνειν διὰ τὸ
κοινὴν ἀμφοτέροις οὐσίαν ὑπάρχειν καὶ τὰς φύσεις σύν-
εγγυς εἶναι καὶ οἰκείας. ἐν δὲ τοῖς δυσχειμέροις κλίμασι
πολλὰ ὁγγνύει τὸ ψῦχος ἀγγεῖα καὶ χαλκᾶ καὶ κεραμεᾶ·
15 κενὸν δ’ οὐδὲν ἀλλὰ πάντα πλήρη, βιαζομένου τῇ ψυχρό-
τητι τοῦ ὕδατος. καίτοι φησὶ Θεόφραστος τὸν ἀέρα ὁγ-
γνύειν τὰ ἀγγεῖα τῷ ὑγρῷ καθάπερ ἥλω χρώμενον· δρα
δὲ μὴ τοῦτο κομψῶς μᾶλλον ἡ ἀληθῶς εἰρημένον ἐστίν· B
ἔδει γὰρ τὰ πίττης γέμοντα μᾶλλον ὁγγνυσθαι ὑπὸ τοῦ □
20 ἀέρος καὶ τὰ γάλακτος. ἀλλ’ ἔοικε τὸ ὕδωρ ἐξ ἔαυτοῦ
ψυχρὸν εἶναι καὶ πρώτως· ἀντίκειται γὰρ τῇ ψυχρότητι
πρὸς τὴν θερμότητα τοῦ πυρός, ὡσπερ τῇ ὑγρότητι πρὸς
τὴν ξηρότητα καὶ τῇ βαρύτητι πρὸς τὴν κονφότητα. καὶ
ὅλως τὸ μὲν πῦρ διαστατικόν ἐστι καὶ διαιρετικόν, τὸ
25 δ’ ὕδωρ κολλητικὸν καὶ σχετικόν, τῇ ὑγρότητι συνέχον □